

Τίτλος	Μηνιαίος ατομικός προϋπολογισμός για εφήβους
Θεματική ενότητα	Διαχείριση χρημάτων
Ικανότητα	Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να δημιουργούν το δικό τους προϋπολογισμό ώστε να διαχειρίζονται τα χρήματα που έχουν στη διάθεσή τους και να αξιολογούν τις συνέπειες των οικονομικών αποφάσεων που λαμβάνουν.
Χρόνος	3 μαθήματα διάρκειας 45 λεπτών το κάθε ένα
Ηλικία ομάδας	12-13 ετών (μαθητές/τριες Α' Γυμνασίου)
Εργαλεία διδασκαλίας και μάθησης	<ul style="list-style-type: none"> - Φύλλα Εργασίας 1,2,3 (<u>επισυνάπτονται</u>) - Φύλλο Αξιολόγησης (<u>επισυνάπτεται</u>) - Υπολογιστική μηχανή - Μία διαφάνεια του Φύλλου Εργασίας 3 - Overhead Projector
Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p><u>Δεξιότητες:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Να θέτουν προτεραιότητες για τα προσωπικά έξοδα κάθε μήνα σε σχέση με τα έσοδά τους. - Να κρίνουν πότε είναι προς το συμφέρον τους να ξοδέψουν ένα χρηματικό ποσό για μια ανάγκη και πότε όχι. <p><u>Στάσεις:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Να συνειδητοποιήσουν την αξία του προγραμματισμού εσόδων και εξόδων σε μια οικογένεια, αλλά και ατομικά. - Να προβληματιστούν για τη σχέση τιμής-ποιότητας. <p><u>Γνώσεις:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Να κατανοήσουν πώς γίνεται ένας μηνιαίος προγραμματισμός προσωπικών εσόδων και εξόδων. - Να υπολογίζουν πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν ένα υποτιθέμενο προϋπολογισμό που έχουν στη διάθεσή τους για ένα μήνα για καθημερινά έξοδα στο σχολείο, ένδυση-υπόδηση και ψυχαγωγία κτλ. με στόχο την όσο το δυνατόν καλύτερη αξιοποίηση των χρημάτων τους.
Διδακτική προσέγγιση	<p><u>Μάθημα 1^ο</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Προεργασία: Στο τέλος του προηγούμενου μαθήματος επεξηγείται στα παιδιά ότι το θέμα του επόμενου μαθήματος θα είναι ο μηνιαίος προϋπολογισμός της οικογένειας. Δίνεται στα παιδιά το Φύλλο Εργασίας 1 και τους ζητείται να το συμπληρώσουν στο σπίτι με τη βοήθεια των γονέων τους. - Στο επόμενο μάθημα τα παιδιά κάθονται σε ομάδες και τους ζητείται αρχικά να συζητήσουν πώς κατανέμονται τα έξοδα της οικογένειας στην ομάδα. Γίνεται σαφές ότι η οικονομική κατάσταση της κάθε οικογένειας είναι προσωπικό θέμα και επομένως δεν επιτρέπεται το ένα παιδί να δείξει στο άλλο το μηνιαίο προϋπολογισμό της

οικογένειάς του. Οι άξονες στις οποίες θα κινηθεί η συζήτηση ανταποκρίνονται στα ερωτήματα που βρίσκονται στο Φύλλο Εργασίας 1.

- Ένα μέλος της ομάδας καταγράφει τις απαντήσεις που δίνουν τα μέλη της ομάδας για κάθε ερώτημα. Μόλις ολοκληρωθεί η ομαδική συζήτηση, η κάθε ομάδα παρουσιάζει τα βασικά σημεία της συζήτησής της.
- Τέλος, ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης με σκοπό να συνειδητοποιήσουν την αξία του προγραμματισμού εσόδων και εξόδων σε μια οικογένεια με δεδομένο ότι κάποια έξοδα είναι απαραίτητα, αλλά κάποια άλλα μπορούν να μειωθούν ή να αποφευχθούν, αν χρειάζεται.
- Πριν το τέλος του μαθήματος δίνεται στα παιδιά το Φύλλο Εργασίας 2 και τους ζητείται να το συμπληρώσουν στο σπίτι.

Μάθημα 2^ο

- Στο επόμενο μάθημα τα παιδιά κάθονται και πάλι σε ομάδες και συζητούν τα ποσοστά των εξόδων τους για κάθε κατηγορία αναγκών. Υπενθυμίζεται και πάλι ότι η οικονομική κατάσταση του κάθε παιδιού είναι προσωπικό θέμα και επομένως δεν επιτρέπεται το ένα παιδί να δείξει στο άλλο τα ατομικά του έξοδα. Η συζήτηση επικεντρώνεται στα ποσοστά των εξόδων ανά κατηγορία.
- Ένα μέλος της ομάδας καταγράφει τις απόψεις που δίνουν τα μέλη της ομάδας. Μόλις ολοκληρωθεί η ομαδική συζήτηση, η κάθε ομάδα παρουσιάζει τα βασικά σημεία της συζήτησής της.
- Τέλος, ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης με σκοπό να προβληματιστούν για τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσαν να διαφοροποιήσουν κάποιες από τις αγορές τους ώστε να μπορέσουν να μειώσουν τα έξοδά τους. Τίθεται ο προβληματισμός κατά πόσο οι τιμές κάποιων προϊόντων-υπηρεσιών ανταποκρίνονται στην ποιότητά τους. Πριν το τέλος του μαθήματος τα παιδιά ενθαρρύνονται να σημειώσουν με άλλο χρώμα στο Φύλλο Εργασίας 2 κάποιες αλλαγές που θα μπορούσαν να κάνουν ώστε να μειώσουν τα έξοδά τους ή να ανακατανέμουν τα έξοδά τους με ένα τρόπο που να συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους.

Μάθημα 3^ο

- Στο τελευταίο μάθημα της ενότητας αυτής, παρουσιάζεται σε διαφάνεια το Φύλλο Εργασίας 3, στο οποίο υπάρχει ένας πίνακας για το Μηνιαίο Ατομικό Προϋπολογισμό. Γίνεται συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης, η οποία επικεντρώνεται στη σημασία του μηνιαίου προγραμματισμού τόσο για την οικογένεια όσο και για το άτομο. Στη συζήτηση υπενθυμίζονται και όλα τα θέματα που αναπτύχθηκαν στα προηγούμενα δύο μαθήματα.
- Δίνεται στα παιδιά το Φύλλο Εργασίας 3 και τους ζητείται

	<p>να το συμπληρώσουν ατομικά και να απαντήσουν στις ερωτήσεις που ακολουθούν. Στη συνέχεια τα παιδιά συζητούν σε ομάδες. Υπενθυμίζεται και πάλι ότι η οικονομική κατάσταση του κάθε παιδιού είναι προσωπικό θέμα και επομένως δεν επιτρέπεται το ένα παιδί να δείξει στο άλλο τον ατομικό του προϋπολογισμό. Οι άξονες στις οποίες θα κινηθεί η συζήτηση ανταποκρίνονται στα ερωτήματα που βρίσκονται στο Φύλλο Εργασίας 3.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ένα μέλος της ομάδας καταγράφει τις απαντήσεις που δίνουν τα μέλη της ομάδας για κάθε ερώτημα. Μόλις ολοκληρωθεί η ομαδική συζήτηση, η κάθε ομάδα παρουσιάζει τα βασικά σημεία της συζήτησής της. - Τέλος, ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης με σκοπό να συνειδητοποιήσουν την αξία του προσωπικού προγραμματισμού εσόδων και εξόδων για ένα άτομο με δεδομένο ότι οι ίδιοι είναι ταυτόχρονα μέλη μιας οικογένειας η οποία έχει περιορισμένο εισόδημα. Τίθενται ζητήματα όπως προτεραιότητες αναγκών, σχέση τιμής-ποιότητας, ποιότητα ζωής και ικανοποίηση αναγκών, συμφέρουσες αγορές, διαχείριση χρημάτων προς το συμφέρον του ατόμου.
<p>Πηγές πληροφοριών</p>	<p>Teens learn how to budget, handle bank accounts, credit cards http://www.post-gazette.com/pg/05300/595361.stm</p> <p>My budget http://www.cusucceed.net/resources/budget.php</p> <p>The teenagers' guide to the real world http://www.bygps.com/books/tg2rw/chap1excerpt.htm</p> <p>Printable budget worksheets http://www.moneyinstructor.com/wsp/budgetworksheets.asp</p>

Φύλλο Εργασίας 1
Μηνιαίος Προϋπολογισμός Οικογένειας

ΕΣΟΔΑ			ΠΟΣΟΣΤΟ
Μισθοί	€		
Άλλα έσοδα	€		
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	€		
ΕΞΟΔΑ			
Δάνεια/ενοίκιο		€	%
Ασφάλειες (ζωής, ιατροφαρμακευτική κτλ)		€	%
Εξοδα συντήρησης σπιτιού (π.χ. ρεύμα, νερό, τηλέφωνο, καλωδιακή τηλεόραση)		€	%
Καθημερινά μικροέξοδα (εφημερίδα, σνακ, ταξί κτλ)		€	%
Διατροφή (υπεραγορά, φρουταρία)		€	%
Ένδυση-Υπόδυση		€	%
Κοινωνικές υποχρεώσεις		€	%
Ψυχαγωγία		€	%
Διάφορα		€	%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		€	
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΣΟΔΩΝ-ΕΞΟΔΩΝ	€		

1. Ποια κατηγορία αναγκών έχει το μεγαλύτερο ποσοστό εξόδων;

---

2. Ποια κατηγορία αναγκών έχει το μικρότερο ποσοστό εξόδων;

---

3. Υπάρχουν κάποια έξοδα που θα μπορούσαν να αποφευχθούν και ποια είναι αυτά;

---

4. Υπάρχουν κάποια έξοδα που θα μπορούσαν να μειωθούν και ποια είναι αυτά;

---

5. Υπάρχουν κάποια έξοδα που είναι αναπόφευκτα και ποια είναι αυτά;

---

6. Πιστεύετε ότι η οικογένειά σας κάνει σωστή διαχείριση των χρημάτων;

Φύλλο Εργασίας 2
Αναλυτική Περιγραφή Ατομικών Εξόδων Μηνιαίως

ΕΞΟΔΑ	ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΕΞΟΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ
Καθημερινά μικροέξοδα (περιοδικό, σνακ, ταξί κτλ)	€..... €..... €..... €..... €.....	€	%
Ένδυση-Υπόδυση	€..... €..... €..... €..... €.....	€	%
Κοινωνικές υποχρεώσεις	€..... €..... €..... €..... €.....	€	%
Ψυχαγωγία	€..... €..... €..... €..... €.....	€	%
Ιδιαίτερα μαθήματα	€..... €..... €..... €..... €.....	€	%
Άλλα	€..... €..... €..... €..... €.....	€	%
Διάφορα	€..... €..... €..... €.....	€	%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		€	

Φύλλο Εργασίας 3
Μηνιαίος Ατομικός Προϋπολογισμός

ΕΣΟΔΑ			ΠΟΣΟΣΤΟ
Μηνιαίο χαρτζιλίκι	€		%
Άλλα έσοδα	€		%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	€		
ΕΞΟΔΑ			
Καθημερινά μικροέξοδα (περιοδικό, σνακ, ταξί κτλ)		€	%
Ένδυση-Υπόδυση		€	%
Κοινωνικές υποχρεώσεις		€	%
Ψυχαγωγία		€	%
Ιδιαίτερα μαθήματα		€	%
Άλλα		€	%
Διάφορα		€	%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		€	
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΣΟΔΩΝ-ΕΞΟΔΩΝ		€	

1. Ποια κατηγορία αναγκών έχει το μεγαλύτερο ποσοστό εξόδων;

---

2. Ποια κατηγορία αναγκών έχει το μικρότερο ποσοστό εξόδων;

---

3. Υπάρχουν κάποια έξοδα που θα μπορούσαν να αποφευχθούν και ποια είναι αυτά;

---

4. Υπάρχουν κάποια έξοδα που θα μπορούσαν να μειωθούν και ποια είναι αυτά;

---

5. Υπάρχουν κάποια έξοδα που είναι αναπόφευκτα και ποια είναι αυτά;

---

6. Πιστεύετε ότι κάνετε σωστή διαχείριση των χρημάτων σας;
